

POPRAWOWAĆ SIĘ (20) *vb impf*

się (10), sie (10).

Oba o prawdopodobnie jasne (tak w poprawiać oraz -ować); oba a jasne.

inf poprawować się (6). ◇ *praes 1 sg* poprawuję się (1). ◇ *3 sg* poprawuje się (1). ◇ *3 pl* poprawują się (1). ◇ *praet 3 sg m* poprawował się (2). ◇ *imp 2 sg* poprawuj się (1). ◇ *3 sg* niech się poprawuje (1). ◇ *con 3 sg m* by się poprawował (1). ◇ *1 pl m pers* bychmy się poprawowali (1). ◇ *3 pl m pers* by się poprawowali (3). *subst* by się poprawowały (1). ◇ *part praes act* poprawując się (1).

Sł stp brak, Cn s.v. poprawiam się, Linde XVI w. s.v. poprawić.

1. Zmieniać się na lepsze, stawać się lepszym (o ludziach) (15) :

a. Pod względem moralnym (14) : A ci zafię ktorzy fią mocnemi/ áby byli pewni o wolności fwoyey/ Mdlfi zafię áby fię vfiháwicznie poprówowali. *BibRadz* II 90c *marg*; *RejZwierc* [28²]; *SkarŻyw* 270; *Calep* 917b; *GostGosp* 166; ś. Chryzostom mowi: Do krolewfkich prawi/ zamkow nikt nie pielgrzymuie á do grobow męczenniczkich y krowie iezdzą/ w ktorych czarty bicziua/ ludzie fię poprówuią y wybawiaią. *SkarKaz* 41b; bifikupi [...] pomfią im [*wandalom*] bozką groźili. ktora/ gdy fię poprówować niechćieli/ rychło ná nie pádlá. *SkarKazSej* 706b, 702b.

poprawować się z czego (1): Abowiem fihąd przychodzi/ że y dzyatki [...] vpominanía s fłowá Bożego y groźby nie lekce fobie poważać będą/ owfzem fie s tego poprówować á polepfzać muřą. *RejPosWstaw* [41²]v.

poprawować się w czym (2): *SkarKazSej* 703b; Gdym Philemonem będąc w Atheniech żártował Z obyczaiow, á w nich fię nikt nie poprówował, Przeniofłem fię do Rzymu *CiekPotrHerb*)?(3).

W przeciwstawieniach: »poszlakować się, psować się ... poprawować się« (2): *GostGosp* 36; Iefli fię tu kto w czym pořlakuie, Niech rádniey milczkiem fię poprówuie *CiekPotr*)?(2v).

Zwrot: »poprawować się w posłuszeństwo« (1): A gdzie vporni chłopi nie dręcząc/ ále go [*kmiecia*] do dworu wfiąć/ y fkarác dobrze/ áby fie poprówował w pořlufzeństwo. *GostGosp* 162.

Szereg: »poprawować się a polepszać« (1): *RejPosWstaw* [41²]v *cf* *poprawować się z czego*.

b. Pod względem umiejętności [w czym] (1) : [*sprawca wojska ma przestrzegać*] yżeby iego ryczerřtwo nigdy od woiennych czwiczeń nie odftępowało/ y owfzem yżeby fie vftawicznie w nich poprawowali *KwiatKsięż* O3v.

2. Robić coś ponownie w celu osiągnięcia lepszego wyniku (3) : *popravovanie* prze ma bycz ieden raz [...] Bobysie miał *popravovacz* kilkakroc a fędzia też kilka kroc *deliberovacz*, tedyby wielkie przedluzenie fprawiedliwofci belo *ComCrac* 18v.

poprawować się w czym (1): (marg) Winuie X. K. Apofztoły niespráwiedliwie y lámego páná Christufá. (–) A fol. 253. iákoby fię poprówuiąc w tym y wykłádaiąc ták mowi. *CzechEp* 14Q.

Zwrot: »po wtore się poprawować« (1): Peresławiánin przyřkoczywfzy nie dał mu [*Piecinigowi*] fię powtore poprówować/ ále go zaráz ofiodławszy począł tuc *StryjKron* 135.

3. W funkcji strony biernej: Być doprowadzanym do dobrego stanu (1) : około budowania áby [*miasta*] fie poprówowały/ doglądác Vrząd ma. *GostGosp* 142.

*** Bez wystarczającego kontekstu (1) : Perge ut cepisti, Pořteruy/ Pochodź Poprówuy fie yákoř począł. *Mącz* 350d.

Synonim: 1. polepszać się.

Formacje współrdzenne cf PRAWIĆ.

DDJ